

TISKOVÁ ZPRÁVA

Daniel Pitín: INKORPORACE

Kurátor: Petr Vaňous

Termín výstavy: 3. 9. – 3. 10. 2021

Místo konání: Galerie Vyšehrad (nad Libušinou lázní)

Daniel Pitín (nar. 1977 v Praze) – v l. 1994 – 2002 absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze (ateliér Klasických malířských technik, Škola Zdeňka Berana; ateliér Konceptuálního umění, Škola Miloše Šejna). V r. 2002 obdržel Cenu rektora AVU za nejlepší diplomovou práci roku. V r. 2004 obdržel cenu Henkel Art Award (Wien) a v l. 2004-2005 realizoval umělecký pobyt v Kulturkontakt Austria ve Vídni. V r. 2006 byl v rámci celoevropské soutěže Sovereign European Art Prize mezi 30 finalisty (Londýn). Na Prague Biennale 3 v r. 2007 obdržel cenu Mattoni Prize. V r. 2009 obdržel za video Ztracený architekt první cenu v kategorii Jiné vize (filmový festival PAF, Olomouc). V r. 2010 byl na umělecké rezidenci HVCCA v Peakskill (USA). Pravidelně vystavuje, často v zahraničí, kde spolupracuje s Nicodim Gallery (Los Angeles, Bukurešť). V ČR je zastupován hunt kastner gallery. Naposledy jsme se mohli setkat s jeho díly např. na samostatných výstavách Papírová věž (2019, Galerie Rudolfinum, Praha) a A Race of Peeping Toms (2020, Nicodim Gallery, Los Angeles, CA, USA) nebo na kolektivních projektech Retina (2019, 8smička, Humpolec) a Vanitas (2021, DOX, Praha).

INKORPORACE

Daniel Pitín patří mezi nejvýraznější představitele současné mladší české malby, jejichž dílo je často vystavováno v zahraničí a dostává se tak přirozeně v oblasti vizuální kultury do kontextu globálního dění. Dlouhodobě se zabývá proměnami a aktualizací malířské iluze. V rámci statického média obrazu se zajímá o nové formy „popisnosti“ ve vztahu k pohyblivému obrazu a s ním spojenými narativními postupy. Právě transformace celého „vyprávěcího pole“, v němž se komprimují časové a prostorové plány a v němž se rozkládá či emancipuje jednoznačnost děje, je tím, co autora neustále fascinuje. Vztah statických výrazových prostředků k všudypřítomné zkušenosti s časovými médii a naopak. Oba směry jsou pro autora výzvou. V promýšlení obrazu tak autor zhodnocuje i svou přímou zkušenost s filmem a videem.

Výstava v Galerii Vyšehrad nazvaná INKORPORACE představuje výběr nových prací převážně z posledního roku, tedy z období pandemie a dočasně pozměněných společenských podmínek. Vybrány byly menší formáty, aby vynikla podstata sledovaného problému. Tím je rozvíjení dekonstrukčních procesů, které rozkládají a nově skládají narativy figury a rámce, a to tak, že dochází k jejich vzájemným prostupům a deformacím. Děj se vymaňuje z jednoznačných čtecích úběžníků a stává se svébytným pohybem integrujícím do sebe vědomé i podprahové impulzy. Pitín používá věcnost na způsob architekta jako „materiál“ pro konstelaci přesvědčivé iluze, tak jako film, ale s tím rozdílem že jde vědomě za kulisy celého procesu a rozkrývá ho. Produkční a postprodukční práce u filmu výrazně přispívají k tomu, aby se stylizace scény stala transparentní, aby zmizely všechny stopy její aranžovanosti a lidské oko zachytilo pouze „dokonalý jev“ v kánonu jeho časoprostorové jednoty. Stačí však ocitnout se na chvíli mimo záběr kamery, aby se celá složitost sofistikovane dotážené vizuální „nepravdy“ odhalila. Pitín zkoumá právě tento „balanc mezi iluzí a jejím neustále hrozícím pádem“ či „prozrazením“. Odhaluje konstrukční povahu filmové ale i tradiční obrazové iluze, aby podpořil otevřený proces oscilující mezi zvěčňováním a odhmotňováním. Uvolňuje tak iracionální pohyb prostupující neustále se měnící jevy a jejich předobrazy – odkazy na věčné stavy. Nic tu nesetrvává v klidu a na nic zdánlivě předmětného není spoleh. Obraz je líčen jako jedna proměnlivá, tekutá ontologická nejistota, v níž jsou lapeny a v níž bloudí lidské smysly, které se neustále pokoušejí o orientaci ve viděném.

Situace kolapsu je krizí zvěčňování. Věci totiž pojmenovávají stavy a automaticky je překlápějí do jazyka reflexe. Když jsou však kontaminovány stavem permanentní transformace, je rozkládán i jazyk, který náhle není schopen je v jejich proměnlivosti popsat a tedy zachytit. Vše uniká do sféry uvolněných sdružených fenoménů, které zneklidňují či přímo iritují smyslovou pozornost diváka. Iritace je příčinou nakročené transformace, která jako by se zasekla a visela mezi předmětností a jazykem abstrakce. Právě toto přechodové „rozhraní“ referuje o proměně vnímání v době digitální kultury, která vytěsňuje formální svět abstrakce v prospěch dokonalé narativní iluze, a používá ho pouze jako skrytý konstrukční potenciál pro své vizuální „kouzlení“. Daniel Pitín upřednostňuje pro současný obraz postupy „iluzivního odkouzlení“, neboť jsou pro něj v době „křížení médií“ jednou z možností, jak se znovu dobrat mizející či ztracené identity, kterou nalézá v dosud spíše přehlížených lokalitách, meziprostorech a záhybech. Autor tím, že se prostřednictvím svých výrazových nástrojů dotýká určitého problému a snaží si ho přivlastnit, je tím samým problémem jako autor zcizován a ve své identitě rozpouštěn. Inkorporuje a je inkorporován. Pohybuje se uprostřed tvárných a destruktivních sil. Zasahuje do nich, aby znovu porozuměl smyslu jejich existence a neustálé přítomnosti. Aktualizuje roli malířské iluze v době, kdy je pro smysluplné pochopení světa nutné napodobovat spíše procesy, nežli věci, které se na podkladě výzkumů částicové fyziky samy proměňují v cosi nespolehlivého, co se samo stává iluzí.

Petr Vaňous

Jonáš a velryba, olej, akryl a lepený papír na plátně,
63x52cm, 2021

Nicole, olej, akryl a lepený papír na plátně, 63x52cm

foto Martin Polák

Kontakt pro média:
Národní kulturní památka Vyšehrad
MgA. Bohdana Kolenová
propagace, PR
T.: +420 606 937 057
e-mail: kolenova@praha-vysehrad.cz